

ESTERHÁZY-KASTÉLY
TATA

A TATAI ESTERHÁZY-KASTÉLY EGYKOR ÉS MOST

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

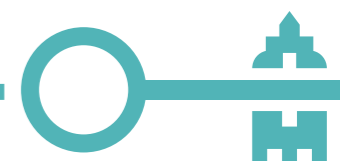
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

NEMZETI KASTÉLYPROGRAM
ÉS NEMZETI VÁRPROGRAM

Nemzeti Örökségvédelmi
Fejlesztési Nonprofit Kft.

A Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram keretében, a NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. beruházásában, a Magyarország Kormánya által biztosított hazai, valamint a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program által biztosított Európai Unió forrásoknak köszönhetően újult meg a tatai Esterházy-kastély főépülete és parkja.

„A tatai Esterházy-kastélyegyüttes turisztikai fejlesztése” című projekt 1,5 milliárd forint európai uniós (GINOP-7.1.1-15-2015-00007) és 0,9 milliárd forint hazai forrásból valósult meg.

Tata és környéke számos természeti és épített örökségi értékkel rendelkezik. A „vizek városa” több mint 70 országos védettségű emlékekkel és közel 300 helyi védettség alatt álló épülettel büszkélkedhet. A turisztikai látványosságok közül meghatározó történelmi és kulturális jelentőséggel bír az Öreg-tó partján álló Esterházy-kastély elegáns műemlékegyüttese. A magyarországi barokk építészetben korát meghaladó térkompozíciójával, magas művészi színvonalú építészeti és belsőépítészeti részleteivel, városépítészeti értékével, a hazai diplomáciatörténetben játszott szerepével, valamint rendkívüli szépségű természeti környezetével emelkedik ki a magyarországi kastélyok közül. Épített örökségünk és történelmünk egyik különleges kincse, a felújított tatai Esterházy-kastély 2021-ben nyitotta meg ismét kapuit a látogatók előtt.

KASTÉLY- ÉS CSALÁDTÖRTÉNET

Az Esterházy család elválaszthatatlan Magyarország és a magyar kastélyépítészet történetétől. A legismertebb birtokok a család fraknói ágazata hercegi ágának tagjaihoz kötődnek. Ők építették fel a Fertő-tó vidékén az eszterházi és a kismartoni kastélyt. A főnemesi család „fraknói” grófi ága Tatát tette egyik birtokközpontjává. A tatai kastély több ütemben (1765 és 1780 között) gróf Esterházy (IV.) Ferenc velencei, majd nápolyi követ rezidenciájaként épült.

Eredeti tervek

Fellner Jakab eredeti tatai kastélyterve, amely híressé tette az építész. A grafikát a Pazirik Kft. készítette.

A grandiózustól a szerényebb megoldásig

Már az építető apja, gróf Esterházy (II.) Miklós, a magyar királyi nemesi testőrség kapitánya megálmodta a Rákóczi-szabadságharc idején romossá vált egykori királyi vár helyére új tatai rezidenciáját. Fellner Jakab négy különböző monumentális tervet készített számára. A kiválasztott, fényűző koncepció - amely nemzetközi hírnevet szerzett az építőmesternek - a gróf korai halála miatt nem valósulhatott meg. Fellner pozíciója azonban megerősödött, egyre több megbízást kapott. Az 1700-as évek második felében tervezett klasszicizáló, késő barokk stílusú, copf díszítőelemekkel ellátott épületeinek köszönheti hangulatos városképét nemcsak Tata, de Pápa, Veszprém, Mór és Eger is. Ez az irányzat köszön vissza a szerényebb, gazdaságosabb tervek alapján megépült tatai Esterházy-kastély épületegyüttesén, amelyet végül Esterházy (II.) Miklós halála után fia, (IV.) Ferenc emeltetett.

Az Öreg-tó partján álló kastély első ránézésre szerény méretűnek tűnhet, kevesen tudják azonban, hogy egy hatalmas építészeti koncepció egyik elemeként épült. Tatán az egész várost átszövő kompozíciónak maga az Öreg-tó is része volt, körülötte a ma már természetes erdőnek tűnő romantikus parkkal. A középkori eredetű vár és maga a kastély is egy-egy eleme volt ennek a gigantikus együttesnek.

A belső udvar felől szinte földszintes kúriának tűnő kiskastélyszárny a város irányából nézve - a különleges terepadottságok miatt - kétszintesnek és jóval tekintélyesebbnek látszik. Ebből az irányból érkeztek egykor a kastélyba a látogatók. A belső udvarból jutottak tovább az emeletes főépületbe, amelynek az Öreg-tó partján sétálók a hátsó homlokzatát látják. A kastély szerkezete a kor általános alaprajzi elrendezésétől eltérő, hiszen a főépületnek nincs az udvart körbe ölelő, U alakú kialakítása, a főbejárat nem egy díszes fogadótérbe, hanem egy folyosóra vezet, de az emeletre sem díszlépcső visz fel. Ezek a jellemzők teszik különlegessé és egyedülállóvá a tatai kastélyt.

A lovassport városa

A kastély igazi virágkora 1867-ben kezdődött, ekkor vált Tata a Monarchia egyik fő lovas központjává. Lóversenypályák épültek, derbiket rendeztek, és itt állították fel azt a tréningtelepet, ahol a főúri istállók lovait egykori zsoké angol trénerok készítették fel a versenyekre. A várost a „magyar Newmarket”-ként emlegették, az angol mintára szervezett lovassport központja után. Esterházy Miklós József gróf maga is kiváló lovas, számos verseny győztese volt, a Lovas Egylet tagja, a bécsi Jockey Club megalapítója, a nagy falkavadászatok házigazdája. A főnemesi család több száz lóból álló saját ménessel is büszkélkedhetett.

Julius von Blaas: Esterházy Miklós József, az úrlovas, 1894

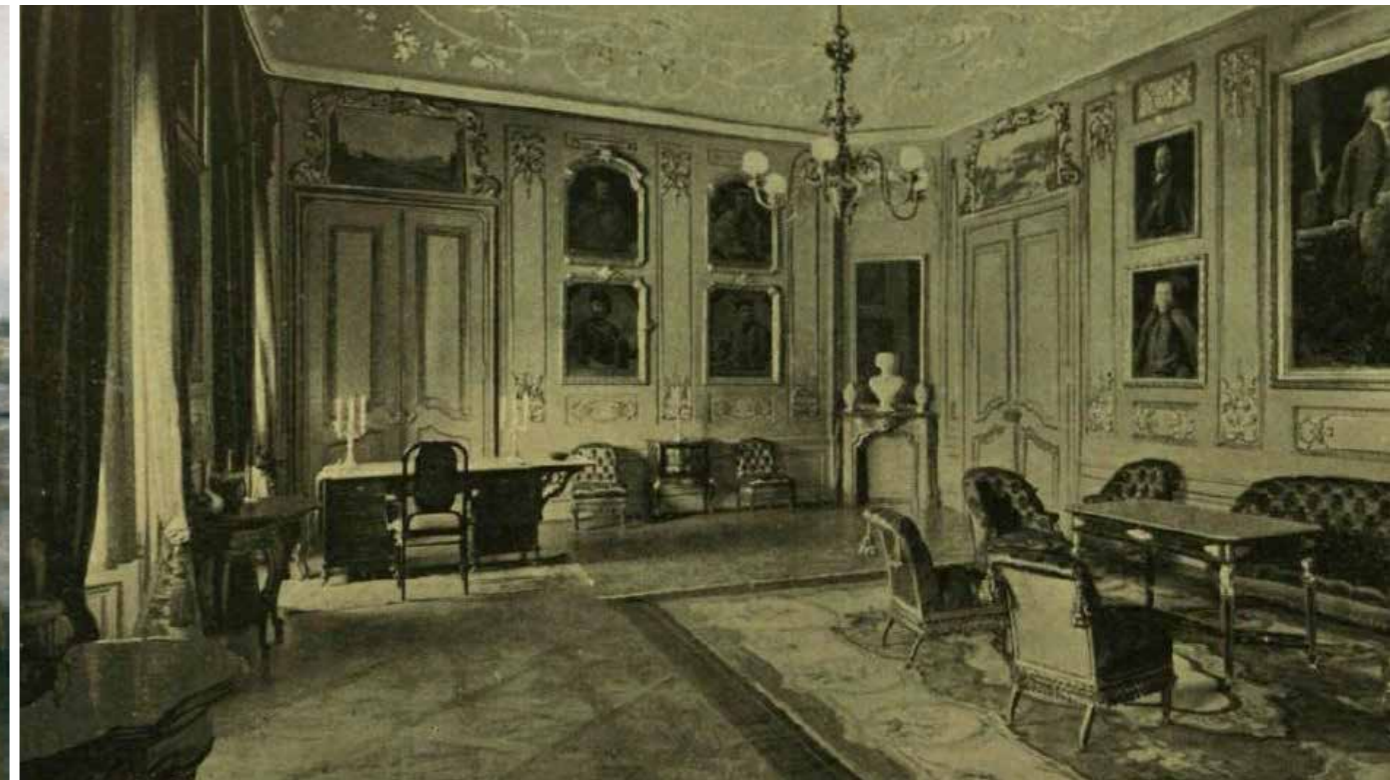
A művészet szentélye

A nemesi család gondoskodni kívánt a derbikre érkező vendégek esti szórakoztatásáról is, ennek érdekében a Fellner és Helmer céggel kastélyuk mellé neorokokó színházat építtetett. A színház zeneigazgatója Rayman Rezső zongoraművész volt, aki történelmi operákat komponált Esterházy Miklós József gróf kérésére. A színházat a következő tulajdonos, Esterházy (V.) Ferenc özvegye, Lobkowitz Anna Berta 1913-ban elbontatta, állítólag azért, mert féltette fiát a bohém világtól. (VI.) Ferenc gróf ennek ellenére New Yorkban zeneszerzést tanult, operát írt, majd az 1930-as években szabadtéri színházat alapított Tatán. Az épületből semmi nem maradt fenn, csak fotókról ismerjük. Mesés szép belső terét Gustav Klimt festőművész örökítette meg, alkotásának másolata ma megtekinthető a kiállításban.

A diplomácia fellegvára

Az Esterházy család tatabi kastélya fontos történelmi pillanatoknak volt szemtanúja. Az épület nemzetközi jelentőségű diplomáciatörténelmi eseményeknek is helyt adott:

- 1809-ben I. Ferenc osztrák császár és magyar király feleségével, Mária Ludovika királynéval három hónapig a kastélyban lakott a vesztes napóleoni csatákat követően. Ebben az évben írták alá a schönbrunni békeszerződést a kastély északi toronyszobájában. A békekötés tiszteletére az Esterházy család emlékszobát rendezett be.

A kastély nagyebédlője, amelyet az 1897-es tatabi hadgyakorlat idején ideiglenesen I. Ferenc József császár és király szalonjává alakítottak át

- Csaknem kilenc évtizeddel később, 1897-ben az Osztrák-Magyar Monarchia és a Német Császárság „Császármanőver” hadgyakorlatának idején Ferenc József osztrák császár és magyar király, valamint II. Vilmos német császár szállt meg a kastélyban. A számukra kialakított fényűző belső terek az új kiállításban is megidézésre kerülnek.

- 1921 októberében, második visszatérési kísérletekor az Esterházy-kastélyban tartóztatták le IV. Károly királyt, Zita királynét és a kíséretükben lévő Andrássy Gyula gróft.

FELÚJÍTÁSI MUNKÁLATOK |

A Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram keretében az Esterházy-kastély kívül-belül megújult 2018 és 2020 között. A kivitelezési feladatok során Tata kiemelt turisztikai látványossága a műemlékvédelmi kutatások és szempontok alapján nyerte vissza régi szépségét.

A történeti kutatások feltárták a kastély építési periódusait és értékeit, pontos restaurátori dokumentációk készültek. A kivitelező a régi díszítési technikák megőrzésével végezte a felújítást. A munkálatok során megvalósult a főépület és az úgynevezett kiskastély déli szárnyának teljes körű felújítása, állagmegóvó munkáinak kivitelezése. A kiskastély mögötti támfal megerősítésére, a közművek (csatornahálózat, vízvezetés, gázbekötés, elektromos hálózat) rekonstrukciójára és megfelelő kiépítésére is sor került. A főépület teljes szerkezeti megerősítését követően megújult a tetőszerkezet, amely új cserépfedést kapott. Az Öreg-tó közelsége miatt a főépület teljes vízszigetelése is megtörtént. A belső terekben számos helyen a barokk falfestéseket, a tapétákat és a barokk parkettát is sikerült eredeti pompájában helyreállítani.

Korhű, mégis modern

A műemléki szempontú helyreállítás és az egyes helyiségek archív dokumentumok alapján történő rekonstrukciója mellett a legkorszerűbb technológiai megoldások kerültek a kastélyba. Az épületen dolgozó restaurátorok és a kivitelezők folyamatos együttműködésének köszönhetően a helyiségek

egységes képet alkotva, az eredeti állapotokhoz hűen újultak meg. A restaurálási munkák egyes fázisaiba olyan munkafolyamatokat kellett beillesztenie a szakembereknek, mint például:

- a tartószerkezetek cseréje, megerősítése,
- az utólagos vízszigetelési- és kőművesmunkák,
- szellőző vakolat készítése,
- az új díszítő köelemek beépítése,
- a kő- és hidegburkolás,
- az új intarziás parketták elhelyezése,
- a textiltapéták és a falikárpitok készítése.

Láthatatlan megoldások

A műemlék épület teljes területén arra törekedtek a kivitelezők, hogy a kényelmi funkciók kialakítása „láthatatlan” módon történjen meg. Így olyan egyedi és kreatív megoldások születtek, mint a restaurált faburkolat mögé rejtett transzformátorok, biztonsági felszerelések vagy a rekonstruált bútorok és rácsok mögött elhelyezett légtechnika kiépítése. A több kilométer hosszú elektromos- és gyengeáramú vezetéket is a restaurált parketták és ajtóküszöbök alá építették be a szakemberek. A légtechnikai berendezést a meglévő barokk tetőszerkezetbe darabokban sem volt egyszerű lejuttatni.

Az eredeti szín

Magyarországon a háború utáni rekonstrukciók során a barokk épületek homlokzatfestésénél gyakorta használták a „Habsburg-sárgát” annak ellenére, hogy ez csak a 19. század végén terjedt el. A sárga homlokzatfestés korántsem volt a barokk építészet jellemzője. A rekonstrukciós munkákat megalapozó kutatásnak köszönhetően a tatai kastély ma már ismét az eredetihez igazodó színében látható.

AZ ÉPÜLETRESTAURÁLÁS

A kastély a II. világháborút követő államosítás után idegpszichológiai intézményként működött, amelynek köszönhetően még mindig jobb állapotban maradt fenn, mint a többi hasonló, pusztulásra ítélt társa. Az 1990-es években azonban a kórház kiköltözött az épületből, amelyben ettől fogva rohamos állagromlás kezdődött. A felújítási munkálatok az átfogó kutatások lefolytatását követően 2018-ban kezdődtek meg.

A kastélyban a felújítás során igyekeztek minél több eredeti részletet - stukkókat, parkettát, csempét - megőrizni, illetve, ahol csak lehetett – a korabeli fényképek alapján – az eredetihez hasonló enteriőröket alakítottak ki. Csodával határos módon 700 négyzetméteren épségben maradt az eredeti, rombusz alakú táblás parketta.

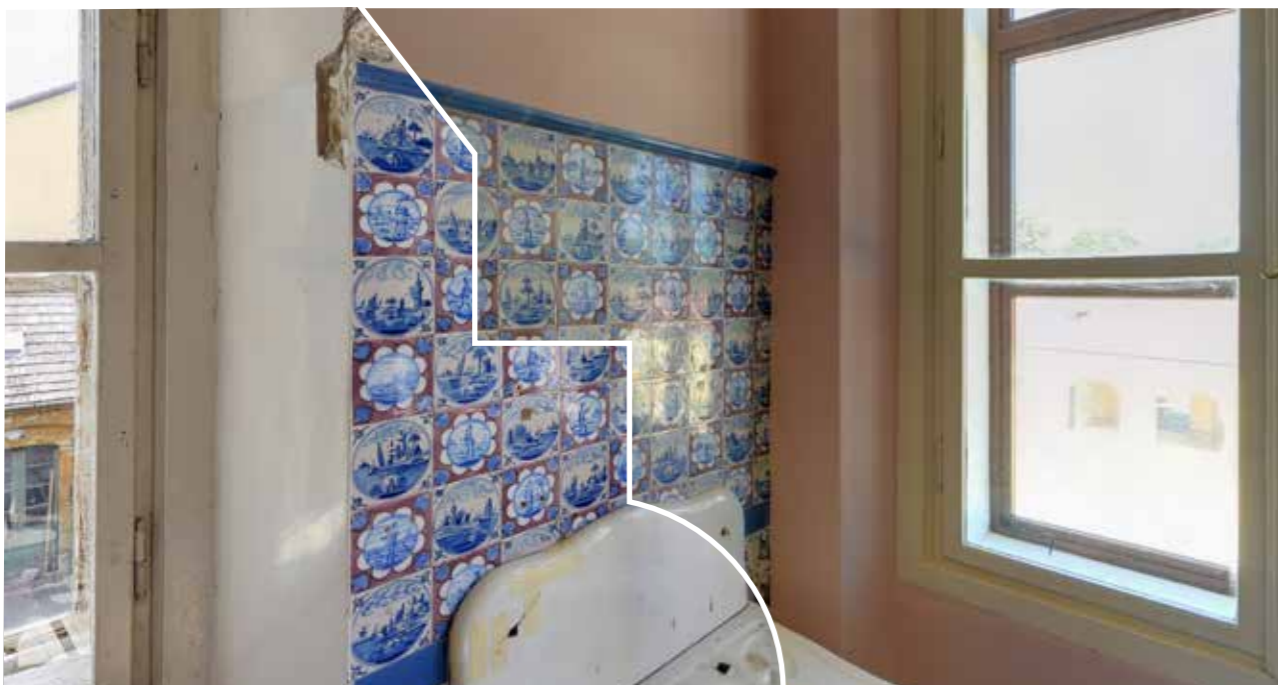

Zöld szalon

A kastély egyik legdíszesebb helyisége az úgynevezett zöld szalon, a rezidencia díszterme vagy nagyebédlője, amely a korban szokásos módon a reprezentáció, egyben a családi emlékezet helyszíne volt. A helyiség kazettás keretei és az oda készült Esterházy portrék egy egységet alkottak. Több olyan festmény látható ma a felújított szalonban, amely egykor a kastélyban függött, néhány az elmúlt évek gondos kutatómunkájának eredményeként került elő a világ különböző pontjairól.

Fürdőszobák

Az épületben számos eredeti részletet sikerült megőrizni az utókor számára. A kastély például két, az eredeti állapotában látható fürdőszobával is büszkélkedhet. A grófnői fürdőben a ruszlicai márványburkolat és mosdókagyló, a másik mellékhelyiségben pedig a kézzel festett delfi csempék, a porcelánkád és a lábas mosdó is 1915-ből maradt fenn.

Sátorszoba

A kastély legkülönösebb hangulatú helyisége az úgynevezett sátoroszoba, amelynek rekonstruált festése egy török sátor belsejét idézi. A különös tematika feltehetően megemlékezés volt a család oszmánok ellen hadakozó nagyjai előtt: a vezekényi csatában négy Esterházy fiú halt hősi halált a négyszeres török túlerővel szemben.

Kazánház

A kastélyban megtekinthető az a 19. századi kazánház is, amely az emeleti légfűtő rendszert működtette. Ezt egy üvegfalon keresztül tanulmányozhatják a látogatók. Mellette látható a mai légtechnikai berendezés.

Selyemkárpit

Az emeleti helyiségek falán mindenütt selyem tapéta vagy bordűrös vászon kárpit volt. A grófnői lakosztályban rekonstruálható volt a selyemkárpit.

Napóra

A hetvenes években eltűnt az épület faláról a gyönyörű napóra, amelyet archív fotók alapján sikeresen rekonstruáltak a szakemberek, így az ma ismét az épület homlokzatát díszíti.

MŰTÁRGYAK

A tatai kastélyt - a szomorú sorsú magyarországi műemlék épületekhez hasonlóan - kifosztották, a benne lévő műkincseket elhordták vagy tönkretették. Ezért is jelentős eredmény, hogy számos, a tatai kastélyból elszármazott műtárgyat sikerült felkutatni, restaurálni és eredeti helyén kiállítani.

Esterházy Mária Josepha Anna portréja

Esterházy Mária Josepha Anna hercegnő (1739–1820) herceg Esterházy „Fényes” Miklós és gróf Ungnad-Weissenwolf Mária Erzsébet lánya, herceg Grassalkovich (II.) Antal felesége volt. A festményt Esterházy leszármazottaktól sikerült megvásárolni. Teljes körű restaurálás és újramezítés után került vissza a kastélyba. (Angelica Kauffmann, korának legjelentősebb festőnőjének alkotása. Olaj, vászon, mérete: 63,5 x 52,5 cm.)

Tölgy alapon mahagóni íróasztal, tűzi aranyozott bronz ormoluval (francia, 18. század második fele – 19. század második fele.)

Az archív fotók és a leírások alapján valószínűsíthető, hogy ezen az asztalon írták alá a schönbrunni békét. A műtárgyat egy osztrák műtárggyűjtőtől sikerült megvásárolni, több hónapi restaurálási munka után került vissza a kastélyba.

Bölcső

A hálószoba különleges kincse a 19. századi bölcső, amelyet utoljára Esterházy (V.) Ferenc felesége, Zichy Mária grófnő keze ringatott, egyetlen fiuk, az 1924-ben született (V.) Miklós gróf feketett benne. (A műtárgy a tatai Kuny Domokos Múzeum tulajdona.)

Oltár

A szanatóriumi időket követően a Semmelweis Orvostudományi Múzeumba került a tatai kastély oltára. Ekkor egy Szent Kozma ábrázolást tettek az oltárkép helyére. Teljes restaurálást követően az eredeti, Szeráfi Szent Ferencet ábrázoló festménnyel került vissza az oltár a kastély kápolnájába.

Rózsafa doboz

Az Esterházy család egyenes ági leszármazottja, **Francesca Esterházy Blackwell** jóvoltából több mint 60 db műtárgy került vissza a tatai kastélyba. A ma Ausztráliában élő leszármazott édesapja, Esterházy (V.) Miklós 24 éves korában, 1948 őszén volt kénytelen elhagyni a tatai birtokot. Ekkor édesanyjával együtt menekítették ki műkincseik egy részét a kastélyból. A tárgyak visszavásárlásának és visszaadományozásának feltételül az Esterházy család kikötötte, hogy azok a tatai kastélyban, a nagyközönség számára elérhető módon, kiállítási tárgyként legyenek láthatóak. Ezek közül kiemelkedik a szerelmes és személyes levelek tárolására használt **18. századi, aranyozott bronzveretes rózsafa doboz**. **Az oldalán található kézzel festett jelenet Jean-Baptiste Isabey munkája.** A művész Bonaparte Napóleon francia császár udvari festője, pártfogoltja volt. A műtárgy, mely szerepel a tatai kastély archív enteriőr fotóin, felbecsülhetetlen értéket képvisel.

A KASTÉLY TITKAI

A kastély felújítása során számos, mindeddig rejtett, izgalmas részletre bukkantak a kutatók és a kivitelezők. Régi idők letűnt emlékei mesélnek a barokk kor emberéről a tatai kastély falai között.

Rejtett lépcső

A felújítás során a kutatók feltártak egy lépcsőtöredéket, amely a földszinti grófi lakosztályt kötötte össze a grófnő hálójával. Úri körökben a testi kapcsolatot tapintatosan kezelték: a gróf ezen a rejtett lépcsőn mehetett fel diszkréten a grófnő hálószobájába.

Titkos csapóajtó

A kastélyban egy titkos csapóajtó rejtőzött a földszinti termek közt nyíló egyik ajtó bélletében. Az így feltárt, mindeddig rejtve lévő, nyílás nélküli pincében nem találtak semmit. Elképzelhető, hogy a ház urai ide mentették értékeiket veszély idején. A csapóajtó kulcsát viszont gondosan elhelyezték az ajtó mellett, mielőtt parkettával lefedték volna. A kulcs hosszú évtizedek után is tökéletesen nyitotta a zárat. Az értékmentő pincéhez pedig nyitható küszöböt alakítottak ki. Ez, sok más kulisszatitok mellett, jeles napokon megtekinthető lesz a látogatók számára.

A kastély szimbóluma

A felújítási munkák során különleges szobor került elő a kastélyparkból. Az eddigi adatok szerint a sellőt formázó szökőkút az Esterházy család megbízásából készült 1800-ban. A kutatások és a restaurálás során kiderült azonban, hogy a szoborkompozíció valójában nem egy sellőt, hanem egy mitológiai alakot, Amphitritét, Poszeidón feleségét ábrázolja, ahogy egy hal száját fogja. Az eredeti, restaurált szobor a kastély belső terében fogadja a látogatókat. Ez a különleges nőalak adta az inspirációt is a kastély logójához.

AZ ÚJJÁÉLEDŐ KASTÉLYKERT

A főépület és a kiskastély által közrefogott udvar rendezése is megvalósult a felújítási munkák során. A rendelkezésre álló archiv fotók alapján a belső udvarban is korhű rekonstrukció történt. Kijavították a hátsó parkban elhelyezkedő kis tó vízvezetését, amely hosszú időn át jelentős vízesedést okozott. A hátsó park faápolási munkái is elkészültek.

A kastély főhomlokzata előtt futó aszfaltburkolathoz csatlakozó kapubehajtók, a kiskastély déli szárnya és a barokk lakóépületek között nyitott bejárathoz vezető út, valamint a belső udvar és a belső kert közötti átjáró nagy teherbírású kőlap, a belső udvar pedig zúzottkő burkolatot kapott. A kiskastély déli szárnyában kialakított jegypénztár az oroszlános kút mögött megépített lejtős járdán keresztül immáron akadálymentesen is elérhető.

Visszaépült a burkolatok közül az 1930-as évekbeli fotókról ismert mészkőszegély, mely egyes szakaszain beépített víznyelők segítségével a burkolatok vízvezetését is szolgálja. A szegélyek vonalvezetését a szakemberek a korabeli fényképek és tervlapok, valamint a használati kapcsolatban felmerült igények alapján határozták meg. Az udvaron ülőbútorok teszik kényelmessé az időtöltést.

Az udvar legfontosabb díszítőmotívuma a valószínűleg a század elején készült oroszlános kút, amelynek vize a feltételezések szerint a kiskastély mögött fakadó forrásból ered. A díszkút helyreállítása szintén megvalósult a projekt keretében. Az udvarban automata öntözőrendszert építettek ki, amely a kút vizét használja fel. Az udvar területén a kipusztult növények helyére tiszafákat ültettek. A kastély nyugati homlokzata előtt a 20. század eleji állapotnak megfelelően rózsatövek, a zöldfelületek szélén pedig magasabb növésű babérmeggybokrok díszítik ismét az udvart.

A TATAI ESTERHÁZY-KASTÉLY KÍNÁLATA

Kiállítás

A kastély megújult tereiben látogatható kiállítás a főnemesi rezidencia egykori lakóinak pezsgő életét mutatja be. A helyreállított díszteremben, a grófi és a grófnői lakosztályban, valamint az épület további termeiben szerepet kap az épületegyüttes és a család története, külön kiemelve a diplomáciatörténetet. A schönbrunni békekötés részleteit az Esterházy család által eredetileg berendezett és fenntartott emlékszobában ismerheti meg a látogató.

A grófi család jelentőségét és kapcsolatrendszerét a házasságok is erősítették. A feleségek kapcsolatai nemcsak vagyont, hanem európai beágyazottságot is jelentettek. Ez a kiállítási téma jelenik meg a grófnői lakosztály bevezető szobájában, melyhez szervesen illeszkednek a további helyiségek: a szalon, a háló-, a toalett- és az írószoba, valamint a márványfürdő. A grófi lakosztály angol biliárdasztalával és számos festményével a lóversenyek és a falkavadászatok korszakának, azaz a kastély virágkorának emlékét őrzi.

Az enteriőrökbe ágyazott kiállítási tartalom és a berendezések mindegyike az Esterházy familia grófi ágának múltjáról és a kastély életéről mesél. A látogatók belehallgathatnak az udvari muzsikába, régi és új könyveket lapozhatnak a kastélykönyvtárban, applikációk segítségével pedig böngészhetnek a legkülönbözőbb történeti tartalmak között.

Interaktív tárlat

A megújult kastély és a kiállítás izgalmas kalandra hívja a gyerekeket és felnőtteket egyaránt. Interaktív elemek, animációs filmek, érintőképernyős tartalmak, múzeumpedagógiai foglalkozások teszik átélhetővé az Esterházy család történetét. A tematikus tárlatvezetések és az okostelefonra letölthető tárlatvezető (Visual Guide) alkalmazás segíti abban, hogy a kultúrában való elmélyülés szórakoztató élménnyé váljon.

Rendezvénytér

A nagyszabású projekt keretében a kastély belső udvarát az eredeti állapotnak megfelelően rekonstruálták. A fejlesztéseknek köszönhetően a kastélykert és a kastély több terme megfelelő színvonalú körülményeket biztosít kiemelt jelentőségű eseményekhez, rendezvényekhez.

Az Esterházy-kastély kitűnően alkalmas előadások, kis létszámú, exkluzív rendezvények, kamarazenei koncertek, családi események, esküvői szertartások megszervezésére. A megszállt barokk épület külső és belső terei egyaránt tökéletes helyszínei lehetnek filmforgatásoknak és fotózásoknak is.

Ajándékbolt, galéria

A kastély ajándékboltja a régió legkiválóbb kézművesei által, kifejezetten a tatai Esterházy-kastély számára készített alkotásokat mutatja be és kínálja a látogatóknak. Olyan mesterségek sorakoznak itt fel, amelyek hagyományai évszázadokra nyúlnak vissza. Jelenkori művelőik elődeik alkotásaiból merítenek, korunk ízléséhez igazodva alkotnak.

Szalon Kávézó

A kastélyépület kávézójában, ahol a családról elnevezett, méltán híres torta is megkóstolható, a látogatók átélhetik az Esterházy család hétköznapi eleganciáját és a vidéki élet nyújtotta harmóniát. A főúri épületben működő kávézó meglátogatása önmagában is különleges élményt nyújt, belépőjegy megváltása pedig nem szükséges hozzá.

„A TATAI ESTERHÁZY-KASTÉLYEGYÜTTES TURISZTIKAI FEJLESZTÉSE” ELNEVEZÉSŰ PROJEKTBEN RÉSZT VETTEK:

Projektgazda:

Miniszterelnökség, Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram
– dr. Virág Zsolt miniszteri biztos
NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. – Glázer Tamás ügyvezető igazgató

Közreműködő szervezet:

Pénzügyminisztérium, Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Irányító Hatósága

Építéstörténet: Farbaký Péter, Haris Andrea, Jankovics Norbert

Értékleltár: Haris Andrea, Jankovics Norbert (MÉM-MDK)

Falkutatás: Jankovics Norbert (MÉM-MDK)

Előzetes régészeti dokumentációs terv és geofizikai kutatás: Mesterházy Gábor

Előzetes régészeti dokumentáció: Szalay Emese

Restaurátori kutatás:

fa: Bottyán Anikó
festő: Lovas Franciska, Tarbay Anna Mária

Restaurálási terv: MentArtis Kft.

Kerttörténeti kutatás: Borsody Zsófia, Németh Zita

Építésztervező:

Építészeti tervezés: M Építés Iroda Kft.

Felelős építész tervező: Szentkúti Viktor

Építész tervezők: Halmái Dénes, Molnár Csaba

Építész munkatársak: Horváth Marica, Kovács Lelle, Pethő Regina, Ramiro

Giselle, Sámson Kinga, Vörös Tamás, Zsoldos Balázs

Belsőépítész: M Építés Iroda Kft.

Vezető belsőépítész tervező: Szentkúti Viktor

Belsőépítész munkatársak: Vörös Tamás, Lassú Péter

Tájépítész: Németh Zita, Szabadics Anita

Tartószerkezetek: ADECO Kft. – Armuth Miklós

Épületgépészeti tervezés: Alma-Plan Kft. – Almási Zsolt

Villamosság: Három Zentai Kft. – Zentai Csaba

Gyengeáram: Bosch Mérnöki Bt. – Bosch Gyula

Közművek: CityTERV Kft. – Petkovicsné Kiss Györgyi

Rehabilitációs szakmérnök: Az Épített Környezetért Alapítvány – Pandula András

Tűzvédelem: Bo-Sec Hungary Kft. – Gombik Károly

Projektmenedzsment (NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft.):

Projektmenedzser: Vavra Áron

Projektvégrehajtásért felelős igazgató: Borsody Kinga

Projektvégrehajtásért felelős fősztályvezető: Vágó Margit

Projektvégrehajtásért felelős osztályvezető: Hubert Tamás

Turisztika (NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft.):

Turisztikai menedzser: Princz Diána, Vásárhelyi-Müller Mariann

Turisztikai osztályvezető: Balázs-Bécsi Krisztina, Bodnár Dorottya

Marketing (NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft.):

Marketing: Bali Zsuzsanna, Kobulej Angéla, Szarvas Mónika, Sztójanovits Kriszta, Woth Zsófia

Projektasszisztencia: Rolf Livia

Pénzügy: Kétegyházi Éva, Izsó Petra

Létesítményvezető: Pálházy Nándor

Építész konzulens: Wittinger Zoltán

Művészettörténész konzulens: Velladics Márta

Muzeológus konzulens: Terplán Zoltán

Műtárgybeszerzés: Fehér Nóra

Műtárgykölcsönzés: Palástiné Simonffy Krisztina, D. Barabás Mária, Szabados

Katalin, Fitos Gábor

Műtárgy restaurálás felügyelete: Sztójanovits Márton, Tuzson Eszter

Restaurátorok:

Vezető restaurátor: Seres András, Verebes Dóra

Diszítőfestő: Berényi László, Kardos Sándor, Szentmiklósi Krisztián

Úveg: Czifrák László

Kő: Hering Zoltán

Kerámia: Csáki Klára, Hajtó Kornélia

Stukkó: ifj. Manhertz Mátyas

Fa: Fabók Balázs

Festő: Dudás Jelena Nykolajevna, Farkas Bianka, Kiss Edit, Kolozs Mónika, Mátyás Viktória Beatrix, Mogyorósi Fanni, Orosz Tibor, Purnhauser Rozina, Tóth Alexandra, Fém restaurátori felügyelet: Nagy Melinda

Kivitelezés:

A Laterex Építő Zrt. – PRIMOFOR Építő és Üzemeltető Kft. – B&G Építő és Üzemeltető Kft. által alkotott konzorcium
Konzorcium vezetője: Laterex Építő Zrt.

Kivitelezés közbeni megfigyelés: Haris Andrea

Műemlék-felügyelő: Magyar-Nagy Mariann

Műszaki ellenőr: ST-Raszter Kft. – Kovács Mónika

Beruházás lebonyolító: Westber Kft. – Lencse Zoltán

Kiállítási kurátor: Kövesdi Mónika

Kiállítási szakértők: Csikány Tamás, Jankovics Norbert, Perger Gyula, Várkonyi Gábor, dr. Virág Zsolt

Múzeumpedagógiai szakértő: Lázár Ivetta

Kiállítás kivitelezése:

Garzon Bútor Kereskedelmi Kft. – ügyvezető: Imre Zita Enikő, projektmenedzser: Nagy Attila

Üzemeltetési eszközök: Duo-Line Kft.

Kiállítási arculat és grafikai tervezés, kiadványszerkesztés:

Pazirik Kft. – Halász Réka, Hasenauer Rajmund, Kincses Endre, Kontár Emese, Pethő Lili

Kiállítási kiadvány gyártás:

Kontraszt Plusz Kft.

Kiállítási grafikai kivitelezés:

Decor Racing Trio Kft.

Szoftverfejlesztés és szoftverek grafikai tervezése:

Pazirik Kft. – Brettner Olivér, Faragó Melinda, Paróczky Tibor, Sebestyén Zsolt, Kincses Endre

3D rekonstrukció:

Pazirik Kft. – Balogh András, Czudel Marcell, Maróti Zoltán, Menyhart Gábor, Mihály Zsolt, Szabó Bence, Szakonyi Balázs

Filmrendező: Balogh András

2D animátorok:

Pazirik Kft. – Eperjesi Gábor, Jámbor Emese, Kiss Csenge, Kontár Emese, Pethő Lili

Fotó, videó, 3D fotogrammetria, vágás:

Pazirik Kft. – Gál Tamás, Kovács Zoltán, Méhes Gábor, Sandó Norbert

Projektmenedzsment:

Pazirik Kft. – Bósz-Schaff Ivetta, Poulet Dániel, Tóth Zsuzsanna, Úveges Attila

Hardver: Mediatek Kft. – Geda István, Szabó Lajos

Terepasztal és makettek:

Miniatur Történelem Kft. – Homoki Gyula, Hornyák Barbara, Krkos Alexandra
LittlePlus Studio Kft. – Bojti Márton

Építéstörténeti makettek: Studium Design Kft. – Czeglédly Lajos

Műtárgy restaurátorok:

Bútor, fatárgyak: Balázs József, Gerő Péter, Kerti Károly György, Jakab Dániel,

Kóbor Zsolt, Papp Mátyas, Szabó István,

Kárpitozás: Zeller Ildikó

Rekonstrukciós képeretek készítése: Kolozsváry Gergely, Kozma Péter

Festmény: Bendel Judit, Czifra Mónika, Csanda Jenő, Dicső Ágnes, Erdei Gábor,

Hutóczki Vivien, Jankó Márta, Kovács Krisztián, Lovas Franciska, Németh Anita Judit,

Perjés Edit, Somos Éva, Török-Erdős Alexandra, Zsámboki Orsolya

Papír, grafika: Meggyes Anita

Kályha: Szebényi Judit

Kő: Mikus Áron

Köszöbor: Csák Attila

Együttműködő partnerek:

Magyar Művészeti Akadémia, Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ, Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Iparművészeti Múzeum, Magyar Nemzeti Múzeum, Szépművészeti Múzeum, Magyar Nemzeti Galéria, Honvédelmi Minisztérium Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Kuny Domokos Múzeum, Petőfi Irodalmi Múzeum – Országos Színház-történelmi Múzeum és Intézet, Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum, Könyvtár és Adattár, tatai Szent Kereszt Plébánia, Tata Város Önkormányzata, Osztirák Nemzeti Könyvtár, Esterházy Alapítvány, Osztirák Nemzeti Levéltár, Stiftung Preußische Schlösser und Gärten, Charlottenhof, Várkapitányság Zrt., Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.

Külön köszönet Francesca Esterházy Blackwellnek, az utolsó Tatán élt gróf, Esterházy (V.) Miklós lányának.

Köszönjük, hogy az elmúlt évtizedekben is mindig voltak olyanok, akik valamilyen módon igyekeztek megvédeni a tatai Esterházy-kastélyt a pusztulástól. Köszönjük mindazok munkáját, akik részt vettek a kastélyegyüttes nagyszabású felújítási munkálataiban!

ESTERHÁZY-KASTÉLY
— TATA —

tataikastely.hu

